

[Bertel Dahlgaard.]

vist i denne forbindelse understrege, at de to partier, der er forslagsstillere, heller ikke har haft mod til at fremsætte et sådant forslag i alle de tre år, de to partier havde et regeringsansvar; først da man ikke længere havde dette særlige ansvar, fremsatte man forslaget.

Må jeg nu om forslaget først sige, at jeg går ud fra, at forslagsstillerne er klar over, at dette forslag som statsindgreb betragtet må anses for at være et af de mest vidtgående, vi har stået overfor herhjemme. Det skal jeg i og for sig ikke bebrejde forslagsstillerne, men jeg beder blot om, at man vil erindre det, når forslag foreligger fra det radikale venstre, enten om statsindgriben overfor samfundsdelæggende arbejdskonflikter eller vedrørende bestræbelser for at fremme samarbejdet mellem arbejdere, funktionærer og arbejdsgivere indenfor bedriftslivet, og hvor det hidtil har været et yndet argument fra de to partiers side, at staten skal lade organisationerne ordne deres egne sager. Det er også klart, det beder jeg erindret nu i de kommende uger, at et forslag som dette drager konsekvenser efter sig med hensyn til statsindgreb, når trustloven kommer til behandling.

Det, forslagsstillerne imidlertid synes at have overset, er, at selvom dette forslag blev gennemført, og det altså ved lov blev bestemt, i hvilke tilfælde ufaglærte har adgang til hidtidige faglærte områder, og der af staten fastsattes minimumslønninger, da ville der ikke være nået det allermindste, dersom arbejdslivets parter ikke benyttede reglerne, men arbejdsgivere og arbejdere i enighed afholdt sig derfra eller ikke kunne blive enige om den konkrete brug af bestemmelserne.

Hele dette forhold er formentlig årsagen til, at begge arbejdslivets parter har taget afstand fra dette forslag. Også arbejdsgiverforeningens formand har jo offentligt meget stærkt taget afstand fra forslaget, og det skyldes utvivlsomt, at man fra arbejdsgiverside er ængstelig for, at forslaget skal komme til at virke som en hund i et spil kegler, virke svækkende på en udvikling, som der i begge lejre er voksende forståelse af.

I denne forbindelse må jeg minde om,

at der allerede på et tidligere tidspunkt er sket det, at både De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening har tilstillet deres underorganisationer en udtalelse, der er gengivet i arbejdsmarkedskommissionens betænkning side 89, og hvori det anbefales organisationernes underudvalg hver indenfor deres område at træde i forhandling om en eventuel tilvejebringelse af sådanne efter pågældende arbejdsoverenskomstområde afpassede supplerende reguleringsaftaler, der måtte kunne bidrage til, at produktionen ikke hemmes ved mangel på arbejdskraft.

Når jeg og det radikale parti i sagens interesse må advare mod dette forslag, så skyldes det altså ikke, at vi mener problemet er samfundet eller samfundsmagten uvedkommende, tværtimod skyldes det, at vi anser problemet for at være af en sådan samfundsmæssig vigtighed, at det ikke må forfuskes af en diletantisk indblanding, som jeg anser dette forslag for at være.

Nu da forslaget er stillet, mener jeg, man bør benytte den lejlighed, der her er givet, til at nedsætte et udvalg, hvori der kan føres en forhandling, ikke med henblik på forslagets vedtagelse, thi jeg tror, det allerede står forslagsstillerne nogenlunde klart, at det egner forslaget sig ikke til — det tydede det ærede medlem hr. Poul Sørensens udtalelser også på — men kun til en forhandling, som kan være nyttig for folkettinget, i det hele taget til klaring af forhold, der kan fremme løsningen af de problemer, alle erkender foreligger her, og så vil der jo også kunne finde en drøftelse sted med regeringen om de fortsatte bestræbelser i arbejdsmarkedskommissionen og i organisationerne for at nå frem. Af en sådan drøftelse vil det også fremgå, om en hindring for større bevægelighed på det ene eller andet punkt kan fjernes gennem lovgivning.

I denne forbindelse vil jeg gerne sige, at det punkt i forslaget, der angår spørgsmålet om lærlingetilgangen, efter mit skøn meget vel kan drøftes med henblik på spørgsmålet om ønskeligheden af et offentligt tilsyn med hensyn til organisationernes regulering af tilgangen til fagene.

Jeg har forstået, at arbejdsmarkedskommissionen først i en senere betænkning vil